

[Finansministeren.]

1969, blev det i forslaget til ikrafttrædelseslov, der blev fremsat den 9. november 1967, og som aldrig blev vedtaget, foreslået, at kun såfremt 1968-indkomsten var mindst 20 pct. eller 15.000 kr. større end 1969-indkomsten, ville de overskydende beløb komme til beskatning.

Regeringen har udfoldet store anstrengelser for ikke at skuffe disse forventninger. Man har derfor arbejdet med forskellige udveje. Først hvorvidt det lod sig gøre at udsætte kildeskattens ikrafttræden med kun et halvt år til 1. juli 1969. Disse muligheder er indgående forhandlet, og eksperternes vurderinger er blevet gennemdrøftet, ligesom Datacentralens ledelse har været hørt. Fra alle sider har man udtrykt frygt for, at en sådan løsning kunne medføre, dels at den ville ende i et administrativt kaos, dels at man derved måtte ændre den foretagne planlægning i en sådan grad, at man løb risiko for, at det herefter end ikke ville være muligt at sætte kildeskatten i kraft 1. januar 1970. Og vi ville da for alvor styre ind i ubehageligheder.

Regeringen har derefter undersøgt mulighederne for et system med samtidigheds-skat fra 1. januar 1969, men uden at der skulle foretages løntilbageholdelse før 1. januar 1970. I året 1969 skulle samtlige borgere lignedes i skat efter deres forventede indkomst i 1969. Ligningen skulle foretages af kommunerne, som på grundlag af borgernes forhåndserklæringer — altså erklæringer om deres forventede indkomster i 1969, indgivet i september i år, i 1968 — skulle sætte borgerne i skat. Og kommunerne skulle foretage opkrævningen. Dette overgangssystem vil pålægge kommunerne mange administrative vanskeligheder i det samme år, hvor de skal forberede overgangen til et rent kildeskattesystem, og det vil selvfølgelig indeholde indlysende risiko for, at forhåndsligningen ikke vil svare til de virkelige indkomster i 1969, hvorefter efterreguleringen ved årets udgang vil blive meget omstændelig og meget vidtgående og påføre borgerne store ubehageligheder.

Regeringens skatteudvalg har derfor i går forhandlet denne løsning med repræsentanter for samtlige kommunale organisationer og København og Frederiksberg. De kommunale organisationers ledere ud-

talte alle store betænkeligheder ved den administrative arbejdsbyrde, et sådant overgangssystem ville indebære, og de fremhævede, at det på grund af personalemangel vil medføre en fare for såvel en nedsat ligningseffektivitet som formindskede muligheder for at inddrive de pålignede skatter.

Da hele byrden ved administration af det skitserede overgangssystem påhviler kommunerne, og da dets ikraftsættelse kunne medføre sådanne lovgivningsmæssige og administrative komplikationer og vanskeligheder — også i skattedepartementet — at den egentlige kildeskatts ikrafttræden 1. januar 1970 yderligere kunne bringes i fare, har regeringen ikke imod kommunernes advarsler anset det for forsvarligt at udarbejde et forslag herom.

Jeg tror at kunne sige, at alle muligheder er efterprøvet, gransket og vurderet, og konsekvensen heraf er blevet, at regeringen må udskyde kildeskattens ikrafttræden til 1. januar 1970. Regeringen vil sørge for, at de nødvendige ændringer af udskrivningsloven, som denne beslutning medfører, hurtigst muligt vil blive tilstillet folketingsudvalget, ligesom man vil fremskynde arbejdet med den tilbagestående lovgivning, som vedrører kildeskatten og dens ikrafttræden.

Ikrafttrædelse af kildeskattens 1. januar 1970 vil da i øvrigt betyde, at 1969 i stedet for 1968 bliver det såkaldt skattefrie år, og at 1968-indkomster i stedet for 1967-indkomster kun bliver halvt beskattet.

Ved den trufne beslutning mener regeringen at have sikret, at der nu bliver den fornødne tid til grundig forberedelse af et nyt skattesystem, til den fornødne indkøring af systemet, inden det skal træde i kraft, og til opbygning af den centrale organisation, som systemet kræver, hvis det ikke skal bryde sammen på en såvel for borgerne som for staten og kommunerne højst ubehagelig måde.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til sammenlægning, supplering samt oprettelse af jordbrug m. m.

(Lovforslaget (nr. 21) findes i tillæg A. sp. 293, fremsættelsen i tidenden sp. 212).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Dette forslag til udlånslov adskiller sig ikke væsentligt fra den i indeværende finansår gældende lov. Det indeholder en vis omflytning af bevillingerne i henhold til § 2 og en ændring i de enkelte lånesatser efter § 3, hvilket sidste kun er en ajourføring i forhold til prisudviklingen. Jeg skal derfor ikke gå nærmere ind på disse spørgsmål.

Men selv om jeg skulle udsætte mig for en vis kritik for at hæfte mig for lidt ved det landbrugsmæssige i denne lovgivning, kan jeg ikke tilbageholde nogle principielle bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 2, der omhandler kolonihaver. Nu vil jeg bede landbrugsministeren om ikke at opfatte det som en kritik; jeg ville have rejst dette spørgsmål, uanset hvem der havde været landbrugsminister. Jeg er nemlig kommet meget stærkt i tvivl om, hvorvidt tiden ikke er løbet fra dette områdes fortsatte placering i selve landbrugslovgivningen, bl. a. fordi denne lovgivning stort set kun benyttes i Københavnsområdet, hvilket for så vidt er meget naturligt, fordi det ikke her som i provinsbyerne drejer sig om haver til kommunens egne beboere og skatteydere, men i første række til beboere fra selve København, haver, der placeres i omegnskommunerne grundet arealmangel i København . . .

Formanden: Der må være mere ro i salen. Jeg henstiller, at samtaler føres mere sagte.

Chr. Rasmussen: . . . en mangel, der for øvrigt også er ved at gøre sig gældende i omegnskommunerne, det gælder i hvert fald i Gladsaxe, men også enkelte andre steder. Da byplanudvalgene i forbindelse med byplanlægningen udlægger ret store arealer i omegnskommunerne netop til kolonihaver og vi må forvente, at en kommende jordlovgivning vil give en eller anden form for tilbudspligt til kommunerne, rejser jeg det spørgsmål til overvejelse, om man

ikke burde finde frem til en ændring, således at hele dette område gik over til boligministeriet og blev finansieret over boligfonden. Forholdet er nemlig det, at en del omegnskommuner er begyndt at stille krav om kloakering af havekolonierne, hvilket ikke hidtil har været tilfældet.

Ud fra denne betragtning ville jeg finde det rimeligt, om man fandt frem til en ordning, så det hele sorterede under kommunerne. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at det absolut ikke er en underskudsforretning, jeg her tænker overført til kommunerne, jeg vil nærmere sige tværtimod, selv om jeg må gøre opmærksom på, at de 2 millioner årlig ikke er tilstrækkeligt, i hvert fald ikke i de første 4-5 år. Vi må jo gøre os klart, at dette beløb har været uændret i mangfoldige år, og der er unægtelig sket en væsentlig ændring i prisforholdene.

Når jeg ved denne lejlighed rejser dette spørgsmål, er det, fordi det virkelig er noget centralt for København og omegnskommunerne, noget, der slet ikke kan sammenlignes med forholdene ved provinsbyerne, hvor man i de allerfleste tilfælde opretter disse haveområder på jordreserver. Jeg er klar over, at det ikke er et spørgsmål, der kan løses omgående, men at der også i det kommende år må arbejdes efter den gældende lov. Når jeg har rejst spørgsmålet, er det, fordi vi dels kan drøfte det nærmere i udvalget, men også fordi jeg mener, det bør tages med i overvejelserne, når nye jordlove skal udarbejdes.

Lad mig også sige, at den opdeling af bevillingerne, der findes både i § 1 og i § 2, er i høj grad uhensigtsmæssig. Jeg har ingen ønsker om større bevillinger, men ingen kan på forhånd sige, hvilken af de forskellige poster der i det enkelte år giver størst behov. Selvfølgelig erkender jeg, at § 12 er en udjævningsparagraf, der kan bøde på forholdet. Men man har talt så meget om forenklinger i administrationen; hvorfor så opretholde sådan noget kineseri, som denne opdeling i virkeligheden er? Jeg håber,

[Chr. Rasmussen.]

landbrugsministeren vil se velvilligt på en eventuel ændring på dette område.

Men lad mig så slutte med at gøre en enkelt landbrugsmæssig bemærkning. Når en mand dør og hans enke skal overtage ejendommen med de indestående lån, har man i visse tilfælde fra finansministeriets side krævet forhøjelse af renterne af disse — det erkender jeg — billige statslån; men det må forekomme at være en ret urimelig ordning, at når familien reelt bliver dårligere stillet, strammer man vilkårene for forrentningen. Jeg mener, det er rimeligt, at vi tager dette spørgsmål op i udvalget og eventuelt får en eller anden udtalelse om det i den kommende betænkning.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til videre og velvillig behandling her i tinget.

Niels Ravn: Det lovforslag, vi her behandler, var jo allerede fremsat i den første samling i dette folketingsår, men nåede aldrig til behandling.

Det konservative folkeparti har tidligere været meget skeptisk over for disse udlånslove, fordi vi mente, at de rammer, hvorunder de virkede, var alt for snævre. Det må erkendes, at i fjor gennemførtes der ændringer, der gjorde rammerne betydeligt mere elastiske, hvilket vi også erkendte fra det konservative folkepartis side. Vi havde dog stadig vore bekymringer med hensyn til administrationen af loven og havde ønsket det udvidede beløb, 35 mill. kr., der i fjor stilledes til rådighed, overført til lov om udlån til yngre landmænd.

Jeg må imidlertid erkende, at vi i det år, der er gået, har fået en praksis med hensyn til administrationen af denne lov, der i høj grad har virket tilfredsstillende. Der har været en liberal administration såvel fra jordlovsudvalgets side som fra landbrugsministeriets side, der har vist, at det problem, vi i og for sig har, ikke så meget er, hvor store de brug bliver, som vi sammenlægger, men i det store og hele drejer sig om beliggenhedsforholdene, og jeg ønsker også, at det skal være sådan i fremtiden; disse forhold må være det afgørende kriterium; vi kan ikke sammenlægge brug — uanset om størrelsen passer — hvis det dels er uheldigt af hensyn til brugenes egne

trafikforbindelser, dels virker uheldigt for trafikken i øvrigt.

Ud fra disse bemærkninger kan jeg tilsige en velvillig behandling af lovforslaget.

Med hensyn til selve beløbsrammen har jeg bemærket mig, at de 50,7 mill. kr. er opretholdt fra i fjor. Jeg har også bemærket mig, at den tidligere regering i sit finanslovforslag havde begrænset udlånsbeløbet til 42,9 mill. kr., og den nye landbrugsminister har yderligere ment, at vi måske kunne nøjes med de 40,9 mill. kr.

Ud over dette vil jeg kun ligesom hr. Chr. Rasmussen til landbrugsministeren henstille, at vi, eventuelt kun gennem en udtalelse i betænkningen, får en bemærkning med relation til enkers overtagelse af brug, således at enker ikke behandles som nye ejere, men at der kan ske en direkte overførelse til enkerne på de hidtil gældende vilkår.

Niels Eriksen: Jeg er tilfreds med, at der i forslaget til udlånslov er bibeholdt det samme beløb som ved den tidligere fremsættelse. Vi skal vel spare på statens udgifter; men skal der inden for landbruget blive mulighed for den strukturændring, som er nødvendig, og den støtte til de unge, som er helt afgørende for, at de kan få en rationel drift, så må der være midler til rådighed. Nu er de lånemidler, der stilles til rådighed, jo fleksible, sådan at man i nogen grad kan rotere med dem, og det er vi også tilfreds med.

Jeg er glad for, at man tilgodeser gartnerierne i større udstrækning end tidligere. Det er givet, at der her er et område, hvor der skulle være større mulighed for placering af unge landbrugere og gartnere, hvis de får støtte til at lave en virkelig moderne gartneriform.

Jeg kan give tilslutning til det, hr. Chr. Rasmussen var inde på om enkers dårlige placering, når der sker renteforhøjelse ved ejerskifte. Jeg vil også gerne gå ind for, at der kommer en tilføjelse eller en bemærkning om, at enkerne ikke må blive dårligere stillet.

Jeg er noget betænkelig ved, at man stadig stiller midler til rådighed til oprettelse af nye brug. Vi ved jo, hvordan situationen er: at der er overflod af landbrug i øjeblikket i forhold til dem, der kan drive dem.

[Niels Eriksen.]

Jeg ved meget vel, at der er visse specielle forhold nede i Sønderjylland; men jeg vil dog henstille, at man bevæger sig meget forsigtigt, når der skal være tale om at medvirke til oprettelse af nye brug.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Lindegaard Rasmussen: Da det radikale venstres ordfører, hr. Svend Haugaard, er forhindret i at være til stede, skal jeg ganske kort meddele partiets stilling til det foreliggende lovforslag.

Den store afvandring fra landbruget har bevirket, at der kun i ganske særlige tilfælde er brug for penge til oprettelse af nye landbrug for øjeblikket. Det radikale venstre kan derfor tiltræde forslaget om, at der overføres 2 mill. kr. fra dette område til oprettelse af nye, selvstændige gartnerier, samt tiltræde den foreslåede stigning i lånebeløbet for bygninger, der alene beror på en ajourføring af de hastigt stigende beløb til byggeomkostninger. Men der kan måske med henblik på den store bortvandring fra landbruget være grund til at opfordre landbrugsministeren til at tænke venligt på støtte til nyetablerede landmænd. Ordningen med kurstablan, der førtes igennem sidste år, synes ikke fuldt ud tilstrækkelig.

Vi tilsiger velvillig behandling.

Morten Lange: Det vil ikke være muligt at få nogen løsning med hensyn til en bedømmelse af den nye regerings særlige landbrugspolitiske indsatser ved at se i dette lovforslag. Der er jo, som man vil kunne se, tale om genfremsættelse af et lovforslag, som vi har haft til behandling i ikke så forfærdelig forskellig form år efter år; derfor er det vel også rimeligt, at vi udskyder en mere indgående landbrugspolitisk debat med den nye landbrugsminister til et senere tidspunkt, hvor han har haft lejlighed til at præsentere sit eget og, må vi håbe, udmærkede ansigt. Jeg håber, vi får en sådan diskussion meget snart, for det forekommer mig, at landbrugets problemer mere end nogen sinde trænger til at blive taget op i en ny belysning, og hvis den nye regering vil gøre det, så har den da i hvert fald her

en mulighed for at dokumentere, at den virkelig agter at regere.

Om selve lovforslaget skal jeg kun komme med nogle ganske få bemærkninger, som mere har formel karakter.

Det forekommer mig, at det ville være gavnligt, om vi under udvalgsbehandlingen kunne simplificere denne lov, så den måske kun kom til at fylde det halve af, hvad den fylder i øjeblikket. Denne minutøse opdeling af, hvor meget og hvor lidt der må bruges til de enkelte formål, disse begrænsninger osv., er efter min opfattelse enten halvvejs overflødige, eller de hører i hvert fald hjemme i et ministerielt cirkulære og ikke i en lov. Det forekommer at være temmelig komisk, at vi i lovsform skal fastlægge, at 100.000 kr. skal bruges til ét og 800.000 kr. til noget andet. Det må kunne gøres enklere og mere fornuftigt, og jeg tror ikke, at der vil være nogen særlig indvending imod, at vi lader en hel del af dette stof gå over til at være cirkulærestof.

Men det kan vi jo se på i et udvalg, og så kan vi samtidig se på, om enkelte af disse satser er rimelige eller urimelige. Det er jo i virkeligheden blot en naturlig bevillingslov i forhold til den statshusmandslov, som vi har vedtaget, og jeg skal tilsige velvillig behandling. Men som sagt, hvis vi kan komme frem til en lidt mere fornuftig form for lovgivningens nedskrivning end den, vi har her, vil jeg hilse det med stor tilfredshed.

Kjær Rasmussen: Jeg håber ikke, at den højtærede landbrugsminister mener med dette forslag at løse erhvervets problemer blot tilnærmelsesvis. I bemærkningerne står, at ved lovforslaget søges det finansielle grundlag for statsstøtte til landbrugets strukturrationalisering tilvejebragt. Fra mit partis side må vi hertil sige, at vi havde ventet anderledes tilbundsgående strukturrationaliseringsforslag, specielt da fra en landbrugsminister, som kender problemerne til bunds. Vi kan medgive landbrugsministeren, at der ikke har været meget tid; men det ville alligevel interessere os meget at høre den højtærede ministers syn på landbrugets strukturproblemer og på, hvordan han mener de bør løses.

Vi kan ikke se rettere, end at det fore-

[Kjær Rasmussen.]

liggende lovforslag virker konserverende på en i øvrigt forældet struktur. Mon ikke tiden er ved at være inde til, at man helt anderledes tager fat på strukturproblemet, bliver klar over, hvad man vil, og giver lånemuligheder derefter? Jeg kunne tænke mig, at udvalget indhentede oplysninger fra diverse enkeltpersoner og organisationer om deres syn på udbygning af andelstanken inden for dansk landbrug, vel at mærke på produktionsbasis, og netop husmandskolonierne ville vel være egnede, fordi de ligger side om side og derfor naturligt kunne udgøre et produktionsfællesskab. I dag står der på det enkelte brug maskiner, som ikke udnyttes effektivt. De er anskaffet dels af prestigehensyn, dels af afskrivningsmæssige hensyn; men denne form er naturligvis for dyr både for samfund og erhverv.

På baggrund af de seneste udtalelser fra en af vismændene må det nu være på tide, at folketinget for alvor tager fat på at studere landbrugets forhold. Jeg ved vel, at en så stor opgave kommer til at ligge uden for rammerne af det udvalg, der skal nedsættes her; men måske kunne man så lade udvalget fortsætte som en studiegruppe, efter at dette lovforslags behandling er tilendebragt, en studiegruppe, hvor man i høj grad bør interessere sig for landbrugets indtjeningsforhold. Efter vor mening vil strukturproblemerne hurtigt komme til at indtage en central plads her, netop fordi det ikke kan være særlig rationelt med de mange og små produktionsenheder.

I det foreliggende forslag må jeg i øvrigt lige omtale § 3, stk. 2, der omhandler lånemulighederne for gartnerier. Lånebeløbet kan her undtagelsesvis blive 65.000 kr. under hensyntagen til jordpriserne. På længere sigt må det nu nok være en bedre foranstaltning at sørge for, at jordpriserne for landbrugsjord forbliver, som de er; jeg erkender, at det er et jordlovsspørgsmål; men det forekommer mig ikke særlig rimeligt, at man indirekte skal yde støtte til spekulanterne på denne måde.

Vi er ikke repræsenteret i udvalget, men vil med interesse afvente udvalgets resultat.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg vil gerne takke ordførerne for den velvillige

modtagelse af det her foreliggende lovforslag.

Må jeg sige til hr. Chr. Rasmussen, der rejste et principielt problem, nemlig om det fortsat ville være rimeligt, at oprettelse af havelodskolonier henhører under denne lov eller under statshusmandsloven, at det spørgsmål synes jeg er meget aktuelt, selv om det vel nok ikke ved denne lejlighed lader sig gøre at drøfte det i enkeltheder. Jeg er helt enig i, at vi i det kommende udvalg kan tage en forhåndsdrøftelse af dette spørgsmål, men jeg synes, at de videre perspektiver, der ligger i det, naturligt må høre hjemme under de drøftelser, der skal ske i regeringens planlægningsudvalg vedrørende den kommende jordlovgivning. Jeg synes imidlertid, det er en interessant tanke, som vi meget gerne vil tage op til overvejelse.

Hvad angår det andet af hr. Chr. Rasmussen rejste spørgsmål, det om enkerens stilling — hr. Niels Eriksen og hr. Niels Ravn var inde på samme spørgsmål — vil jeg gerne medvirke til, at vi finder en løsning på det. Jeg er enig i, at det må forekomme urimeligt, at en enke skal have en renteforhøjelse, fordi der reelt sker et ejerskifte. Med hensyn til denne stramning af rentekravet må vi kunne gennemføre en ændring, og jeg er altså positiv over for denne tanke.

Endvidere rejste hr. Chr. Rasmussen spørgsmålet om en samling af bevillingerne inden for en enkelt beløbsramme. Det mener jeg i og for sig ikke skulle være nødvendigt under hensyn til den fleksibilitet, der i øvrigt er i denne lovgivning, idet man jo ifølge § 12 har ret til at overføre ubrugte beløb fra et område til et andet. Men det kan vi også kigge nærmere på i udvalget.

Hr. Niels Ravn fremsatte nogle betragtninger om beløbsrammens størrelse og nævnte, at den var uændret fra i fjor, og han havde samtidig bemærket, at der på finanslovforslaget var afsat et væsentlig mindre beløb. Jeg kan give den oplysning, at i den forløbne del af finansåret har man i jordlovsudvalget modtaget ca. 950 låneansøgninger med et samlet låneønske på 19 mill. kr., og der er jo formentlig yderligere adskillige ansøgninger undervejs. Vi har ment det forsvarligt at reducere den

[Landbrugsministeren.]

samlede beløbsramme på finanslovsforslaget, men har forbeholdt os ret til, såfremt der bliver brug for disse beløb, da at søge en genbevilling.

Hr. Lindegaard Rasmussen var inde på spørgsmålet om de unge nyetablerede og kursudligningsloven. Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå ind i en diskussion om disse ting, det må vente til senere, men kan give den oplysning, at det antal ansøgninger, der er kommet om hjælp efter disse lovregler, er af betydelig mindre omfang, end man havde regnet med, og derfor er det nok for tidligt på nuværende tidspunkt at bedømme karakteren af denne lovgivning.

Hr. Morten Lange og hr. Kjær Rasmussen lagde op til en mere principiel drøftelse af landbrugets strukturproblemer i al almindelighed. Det har jeg i og for sig ikke noget imod at gå ind i en debat om. Jeg føler blot ikke, at en sådan debat hører hjemme alene i en drøftelse af udlånsloven, da denne lov jo kun er den økonomiske ramme om den øvrige lovgivning vedrørende landbrugsstrukturen.

Jeg skal gerne ved en senere lejlighed tage disse spørgsmål op, således at vi kan få lejlighed til at drøfte disse ting, men jeg må advare imod den tanke, hr. Kjær Rasmussen rejste, at udvalget kunne fortsætte som studiegruppe. Må jeg minde om, at vi jo stadig har landbokommissionen siddende. Jeg kan her sige, at det er min hensigt, og ret snart, at bede landbokommissionen om at tage forskellige spørgsmål op vedrørende landbrugets problemer; det vil i denne sammenhæng være helt naturligt, at også disse spørgsmål indgår i de overvejelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om kunstig sædooverføring på husdyr.

(Lovforslaget (nr. 22) findes i tillæg A. sp. 307, fremsættelsen i tidenden sp. 212).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Dalsager: Det er jo tredje gang, dette lovforslag fremsættes, og jeg må erkende, at jeg kan vanskeligt finde på noget nyt at sige om det i denne omgang. Lovforslaget var næsten færdigbehandlet i sidste samling, og kun det, at vi fik folketingsvalg, er vel årsag til, at loven ikke nu er sat i kraft. De tidligere medlemmer af udvalget vil vist være enig med mig i, at der er udført et meget omfattende arbejde, hvis resultater vi naturligvis nu må indvi nye medlemmer i, og jeg tror, vi meget hurtigt kan gøre denne lov færdig. Jeg synes også, at når vi nu har behandlet forslaget 3 gange, må tiden være inde til, at vi virkelig får gjort det færdigt. Vi kan fra socialdemokratiets side tilslutte os forslaget.

Niels Ravn: Jeg kan da kun tilslutte mig en meget hurtig og velvillig afslutning af det arbejde, der praktisk talt var afsluttet, inden vi fik folketingsvalget.

Kofoed: Det er ikke helt frit for at være lidt ejendommeligt for mig at skulle holde en jomfrutale om kunstig sædooverføring. Men i øvrigt kan jeg sige, at det undrer mig, at der ikke er blevet lovgivet på dette område før, eftersom man inden for kvæget har haft inseminering i de sidste 25 år. Men det må vel tages som et udtryk for, at der har været udvist stor ansvarsbevidsthed, og at man fuldt ud har været klar over den risiko, der har været. Jeg finder det fuldt ud rigtigt, at der nu kommer en lov, bl. a. fordi det nu er muligt i praksis at anvende inseminering inden for flere arter af vore husdyr; jeg tænker i første række på svinene. Det vil derfor være en støtte for dette arbejde, når der i loven og de regler, ministeren fastsætter, findes bestemmelser, der kan medvirke til at forhindre eventuel spredning af sygdomme, og lige-